

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
SD.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองเฉลี่ย (Sum of Squares)
df	แทน	ค่าที่ระดับความเป็นอิสระของการผันแปร (Degree of freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean of Squares)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญในการแจกแจงความแปรปรวนของตัวแปรอิสระตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป
sig	แทน	ค่าสำคัญทางสถิติทดสอบ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง

เมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบการบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดของวัด ใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนของประชากร F -distribution

4. ข้อเสนอแนะการบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการบริหารงานของวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
1. วัดขนาดเล็ก(มีพระสงฆ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ10รูป)	67	51.54
2. วัดขนาดกลาง(มีพระสงฆ์ระหว่าง11-20รูป)	43	33.08
3. วัดขนาดใหญ่(มีพระสงฆ์มากกว่า21รูปขึ้นไป)	20	15.38
รวม	130	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามรวม 130 รูปส่วนใหญ่เป็นเจ้าอาวาสวัด ขนาดเล็ก จำนวน 67 รูป คิดเป็นร้อยละ 51.53 รองลงมาเป็นเจ้าอาวาสวัดขนาดกลาง จำนวน 43 รูป คิดเป็นร้อยละ 33.07 เป็นเจ้าอาวาสวัดขนาดใหญ่ จำนวน 20 รูป คิดเป็นร้อยละ 15.40

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์
อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานของวัดในเขตการ
ปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวม และจำแนก
เป็นรายด้าน

การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาส	\bar{X}	S.D.	ระดับ การบริหาร
1. การปกครอง	3.60	0.65	มาก
2. การศาสนศึกษา	2.78	0.76	ปานกลาง
3. การศึกษาสงเคราะห์	2.64	0.57	ปานกลาง
4. การเผยแผ่ศาสนาธรรม	3.18	0.51	ปานกลาง
5. การสาธารณูปการ	3.26	0.52	ปานกลาง
6. การสาธารณสงเคราะห์	3.53	0.58	มาก
รวม	3.16	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการปกครอง ($\bar{X}=3.60$) ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ($\bar{X}=3.53$) ด้านการสาธารณูปการ ($\bar{X}=3.26$) ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม ($\bar{X}=3.18$) ด้านการศาสนศึกษา ($\bar{X}=2.78$) และด้านการศึกษาสงเคราะห์ ($\bar{X}=2.64$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานของวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการปกครองโดยรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ

การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาส	\bar{X}	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ดูแลพระภิกษุสามเณรที่อยู่ในวัดให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งของมหาเถรสมาคม	3.83	0.69	มาก
2. สอดส่องดูแลรักษาความเรียบร้อยดีงามภายในวัด	3.67	0.74	มาก
3. ปกครองและสอดส่องให้ภคุหัสที่มาพำนักอยู่ในวัด ปฏิบัติตามระเบียบต่างๆของวัดด้วยดี	3.46	0.73	ปานกลาง
4. ดำเนินการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบของวัด	3.69	0.71	มาก
5. ให้โอกาสแก่กรรมการทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารวัด	3.35	0.82	ปานกลาง
รวม	3.60	0.65	มาก

จากตารางที่ 4 การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ดูแลพระภิกษุสามเณรที่อยู่ในวัดให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งของมหาเถรสมาคม ($\bar{X}=3.83$) ดำเนินการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบของวัด ($\bar{X}=3.69$) สอดส่องดูแลรักษาความเรียบร้อยดีงามภายในวัด ($\bar{X}=3.67$) ปกครองและสอดส่องให้ภคุหัสที่มาพำนักอยู่ในวัด ปฏิบัติตามระเบียบต่างๆของวัดด้วยดี ($\bar{X}=3.46$) ให้โอกาสแก่กรรมการทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารวัด ($\bar{X}=3.35$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานของวัดในเขตการปกครอง คณะสงฆ์ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการศาสนศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาส	\bar{X}	S.D.	ระดับการบริหาร
6. สนับสนุนการศึกษาภาษาบาลี (เปรียญธรรม)	2.48	0.88	น้อย
7. สนับสนุนการศึกษาสายสามัญ (ม.1- ม.6)	2.45	0.56	น้อย
8. มอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรเป็นประจำ	2.38	0.73	น้อย
9. จัดอบรมจริยธรรมแก่ศาสนิกชนทั่วไป	3.27	0.71	ปานกลาง
10. สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษานักธรรมและธรรมศึกษา	3.35	0.82	ปานกลาง
รวม	2.78	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการศาสนศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ อยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษานักธรรมและธรรมศึกษา ($\bar{X}=3.35$) จัดอบรมจริยธรรมแก่ศาสนิกชนทั่วไป ($\bar{X}=3.27$) สนับสนุนการศึกษาภาษาบาลี (เปรียญธรรม) ($\bar{X}=2.48$) สนับสนุนการศึกษาสายสามัญ (ม.1- ม.6) ($\bar{X}=2.45$) มอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรเป็นประจำ ($\bar{X}=2.38$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานของวัดในเขตการปกครอง
คณะสงฆ์ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการศึกษาสงเคราะห์
โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาส	\bar{X}	S.D.	ระดับ การบริหาร
11. ปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	2.35	0.52	น้อย
12. จัดการศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เพื่อเป็นแหล่งเผยแผ่ศาสนธรรมแก่เยาวชน	2.30	0.83	น้อย
13. อบรมเด็กก่อนเกณฑ์เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	2.29	0.86	น้อย
14. ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนและนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์	3.12	0.58	ปานกลาง
15. ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอนให้ใช้งานได้ดี	3.14	0.60	ปานกลาง
รวม	2.64	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการศึกษาสงเคราะห์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ อยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอนให้ใช้งานได้ดี ($\bar{X}=3.14$) ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนและนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ($\bar{X}=3.12$) ปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ($\bar{X}=2.35$) จัดการศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เพื่อเป็นแหล่งเผย

แม่ศาสนธรรม แก่เยาวชน ($\bar{X}=2.30$) อบรมเด็กก่อนเกณฑ์เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X}=2.29$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานของวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรมโดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาส	\bar{X}	S.D.	ระดับการบริหาร
16. เผยแผ่ธรรมโดยการแสดงพระธรรมเทศนาในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	3.58	0.84	มาก
17. เผยแผ่ธรรมด้วยการมอบหนังสือธรรมะให้แก่องค์กรต่างๆ	2.40	0.56	น้อย
18. จัดกิจกรรมอบรมจริยธรรม แนะนำสั่งสอนประชาชนให้รู้จักรับผิดชอบชั่วดีที่ควรทำและควรเว้น	3.25	0.68	ปานกลาง
19. จัดบวชสามเณรภาคฤดูร้อน เพื่ออบรมศีลธรรมอันดีงาม และส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.41	0.69	ปานกลาง
20. จัดพิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะในวัด	3.28	0.65	ปานกลาง
รวม	3.18	0.51	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้

เผยแผ่ธรรม โดยการแสดงพระธรรมเทศนาในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ($\bar{X}=3.58$) จัดบวชสามเณรภาคฤดูร้อน เพื่ออบรมศีลธรรมอันดีงาม และส่งเสริมการใช้เวลา

ว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X}=3.18$) จัดพิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะในวัด ($\bar{X}=3.28$) จัดกิจกรรมอบรมจริยธรรม แนะนำ สั่งสอนประชาชนให้รู้จักรับผิดชอบชั่วดีการที่ควรทำและควรเว้น ($\bar{X}=3.18$) และเผยแพร่ธรรมด้วยการมอบหนังสือธรรมะให้แก่องค์กรต่างๆ ($\bar{X}=2.40$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานของวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการสาธารณูปการ โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาส	\bar{X}	S.D.	ระดับการบริหาร
21. พัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสวยงามภายในวัด	3.36	0.85	ปานกลาง
22. พัฒนาดูแลอุโบสถ วิหาร หอธรรม กุฏิในเขตของสงฆ์เพื่อให้เป็นสถานที่สงบ น่าเคารพศรัทธา	3.40	0.54	ปานกลาง
23. ซ่อมแซมดูแลรักษาสาธารณสมบัติของวัด	3.38	0.60	ปานกลาง
24. เปิดโอกาสให้ชาวบ้านและชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสาธารณูปการในวัด	3.32	0.80	ปานกลาง
25. ประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นให้เข้าร่วมในการพัฒนาสาธารณูปการในวัด	2.88	0.61	ปานกลาง
รวม	3.26	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการสาธารณูปการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ พัฒนาดูแลอุโบสถ วิหาร หอธรรม กุฏิในเขตของสงฆ์เพื่อให้เป็นสถานที่สงบน่าเคารพศรัทธา ($\bar{X}=3.40$) ซ่อมแซมดูแลรักษาสาธารณสมบัติของวัด

($\bar{X}=3.38$) พัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสวยงามภายในวัด ($\bar{X}=3.36$) เปิดโอกาสให้ชาวบ้านและชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสาธารณูปการในวัด ($\bar{X}=3.26$) และประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสาธารณูปการในวัด ($\bar{X}=2.88$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานของวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการสาธารณสงเคราะห์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาส	\bar{X}	S.D.	ระดับการบริหาร
26. อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการใช้วัดเป็นสถานที่บำเพ็ญกุศล	3.67	0.84	มาก
27. สงเคราะห์พระภิกษุสงฆ์สามเณรเกี่ยวกับปัจจัยเครื่องอาศัยของบรรพชิต	3.35	0.67	ปานกลาง
28. ช่วยเหลือวัดอื่นที่ประสบภัยและขาดแคลน	3.54	0.88	มาก
29. ให้ความสะดวกแก่ประชาชนในการทำบุญในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	3.76	0.70	มาก
30. บริจาคทรัพย์ส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยธรรมชาติ	3.36	0.60	ปานกลาง
รวม	3.53	0.58	มาก

จากตารางที่ 9 การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการสาธารณูปการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ให้ความสะดวกแก่ประชาชนในการทำบุญในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ($\bar{X}=3.76$) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการใช้วัดเป็น

สถานที่บำเพ็ญกุศล ($\bar{X}=3.67$) ช่วยเหลือวัดอื่นที่ประสบภัยและขาดแคลน ($\bar{X}=3.54$)
 บริจาคทรัพย์ส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยธรรมชาติ ($\bar{X}=3.36$) สงเคราะห์
 พระภิกษุสงฆ์สามเณรเกี่ยวกับปัจจัยเครื่องอาศัยของบรรพชิต ($\bar{X}=3.35$)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครอง คณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดวัด

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขต
 การปกครองคณะสงฆ์ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม
 ขนาด วัด โดยรวม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.78	2	1.39	4.21	.020*
ภายในกลุ่ม	42.57	129	0.33		
รวม	45.35	131			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์
 อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดวัด พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ดำเนินการเปรียบเทียบรายด้าน ตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบ การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครอง
คณะสงฆ์ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดวัด โดยรวม
และจำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารงานวัดของเจ้า อาวาส	ขนาดของวัด						F	sig
	เจ้าอาวาสวัด ขนาดเล็ก (N = 67)		เจ้าอาวาสวัด ขนาดกลาง (N = 43)		เจ้าอาวาส วัด ขนาดใหญ่ (N = 20)			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. การปกครอง	3.46	0.71	3.55	0.69	3.79	0.70	3.857	.032*
2. การศาสนศึกษา	2.36	0.65	2.40	0.75	3.58	0.76	4.585	.013*
3. การศึกษาสงเคราะห์	2.38	0.59	2.45	0.79	3.09	0.66	2.818	.081
4. การเผยแผ่ศาสนาธรรม	2.65	0.73	3.41	0.48	3.48	0.63	2.461	.102
5. การสาธารณูปการ	3.21	0.55	3.27	0.61	3.30	0.60	2.401	.117
6. การสาธารณ สงเคราะห์	3.41	0.73	3.59	0.74	3.62	0.59	3.408	.040*
รวม	2.91	0.52	3.11	0.65	3.48	0.53	3.916	.029*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 การเปรียบเทียบ การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการ
ปกครองคณะสงฆ์ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดวัด โดยรวม
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่าง
กัน 3 ด้าน คือด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา และการสาธารณสงเคราะห์ จึงดำเนินการ
การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี LSD

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครอง
คณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดวัด
ด้านการปกครอง

การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาส		วัดขนาดเล็ก	วัดขนาดกลาง	วัดขนาดใหญ่
	\bar{X}	3.46	3.55	3.79
วัดขนาดเล็ก	3.46	-	0.02*	0.00*
วัดขนาดกลาง	3.55		-	0.01*
วัดขนาดใหญ่	3.79			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 การเปรียบเทียบรายคู่ การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการ
ปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดวัด ด้านการ
ปกครองพบว่าวัดขนาดเล็ก แตกต่างจากวัดขนาดกลาง และวัดขนาดใหญ่

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครอง
คณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดวัด
ด้านการศาสนศึกษา

การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาส		วัดขนาดเล็ก	วัดขนาดกลาง	วัดขนาดใหญ่
	\bar{X}	2.26	2.40	3.58
วัดขนาดเล็ก	2.26	-	0.01*	0.00*
วัดขนาดกลาง	2.40		-	0.04*
วัดขนาดใหญ่	3.58			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 การเปรียบเทียบรายคู่ การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดวัด ด้านการศึกษา พบว่าวัดขนาดเล็ก แตกต่างจากวัดขนาดกลาง และวัดขนาดใหญ่

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดวัด ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์

การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาส		วัดขนาดเล็ก	วัดขนาดกลาง	วัดขนาดใหญ่
	\bar{X}	3.41	3.59	3.62
วัดขนาดเล็ก	3.41	-	0.02*	0.01*
วัดขนาดกลาง	3.59		-	0.03*
วัดขนาดใหญ่	3.62			-

จากตารางที่ 14 การเปรียบเทียบรายคู่ การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดวัด ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ พบว่า วัดขนาดเล็ก แตกต่างจากวัดขนาดกลาง และวัดขนาดใหญ่

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ การบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครอง
คณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ 15 จำนวนความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการ
ปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ความถี่)
1. ด้านปกครอง	
1.1 ควรสอดคล้องดูแลพระภิกษุสามเณรในอาวาสให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งมหาเถรสมาคม พร้อมการดูแลความเรียบร้อยภายในวัด	27
1.2 ควรสอดคล้องดูแลกุหลุ่ที่สัที่มาพำนักในวัดให้ปฏิบัติตามระเบียบต่างๆ ของวัด	18
1.3 ควรกำกับดูแลกิจวัตรของพระภิกษุสามเณรให้เป็นไปด้วยความ เรียบร้อย	15
1.4 ควรมีกระบวนการคัดสรร หรือกำหนดคุณลักษณะของผู้ที่จะมา บรรพชา หรืออุปสมบท และปฏิบัติตามข้อกำหนดนั้นอย่างเคร่งครัด	9
1.5 ควรเขียนกฎระเบียบของวัดเป็นลายลักษณ์อักษร	3
1.6 ควรเน้นให้พระภิกษุสามเณรได้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยให้มาก	2
1.7 เจ้าอาวาสควรลงโทษพระภิกษุสามเณรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎของวัด	2
2. ด้านการศาสนศึกษา	
2.1 ควรส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาภาษาบาลีให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่	27
2.2 ควรจัดการศึกษาสายสามัญให้สอดคล้องกับการศึกษาบาลี เน้นการจัด เวลาเรียนให้เป็นระบบไม่ซ้ำซ้อนกัน	23
2.3 ควรส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษานักธรรมอย่าง ต่อเนื่อง และเอาจริงกับการศึกษานักธรรม	19
2.4 ควรจัดหาทุนการศึกษาไว้อย่างเพียงพอกับจำนวนพระภิกษุสามเณรที่มี	

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ความถี่)
ความสนใจในพระพุทธศาสนา	8
2.5 รัฐควรให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาแก่พระภิกษุสงฆ์	5
3. ด้านการศึกษาสงเคราะห์	
3.1 ควรเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชน ได้เข้าวัดเพื่อศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และสอนธรรมศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ	19
3.2 ควรจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ และพยายามจัดการศึกษาให้เป็นระบบสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ	15
3.3 ควรสนับสนุนการศึกษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะการตั้งกองทุน	
เพื่อการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร และเด็กนักเรียน	13
3.4 สำนักงานพระพุทธศาสนาควรจัดหาและส่งหนังสือธรรมะของพระอาจารย์ที่น่าเชื่อถือมาให้ทางวัดเพื่อให้พระภิกษุสามเณร ได้ศึกษา	8
3.5 ควรปรับปรุงวัดให้เป็นแหล่งการศึกษาตามอัธยาศัยของประชาชน	3
4. ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม	
4.1 ควรออกเผยแผ่ศาสนาธรรมตามหมู่บ้านทุก rincard อย่างเสมอภาคกับชุมชนในเขตเทศบาล	20
4.2 ควรจัดกิจกรรมการอบรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น การตอบปัญหาธรรมะ การอบรมคุณธรรม การปฏิบัติธรรมในวัดสำคัญ เป็นต้น	18
4.3 ควรจัดกิจกรรมแสดงตนเป็นพุทธมามะกะ และการจัดการบวชภาคฤดูร้อน และส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	15
4.4 พระสงฆ์ควรพัฒนาตนให้มีความรอบรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมให้รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมเพื่อให้สามารถเผยแผ่ ศาสนธรรมแก่ศาสนิกชนได้	8

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ความถี่)
4.5 พระสงฆ์ควรครองตนตามหลักธรรมวินัยก่อนจึงเป็นผู้ให้คำสอนกับบุคคลอื่น	6
4.6 ควรจัดหาหนังสือธรรมะมาไว้ในวัดให้มากขึ้นเพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาและนำไปเผยแผ่ต่อไป	3
5. ด้านการสาธารณูปการ	
5.1 ควรพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในวัดให้เป็นที่ร่มรื่นมากกว่าที่เป็นอยู่	17
5.2 ควรเปิดโอกาสให้ชาวบ้านและชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสาธารณูปการในวัด	13
5.3 ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นให้เข้าร่วมในการพัฒนาสาธารณูปการ	10
5.4 วัดควรมีโครงการต้นไม้พุดได้ คือ มีสุภายิตสอนใจ ปริสนาธรรม คติธรรม นำไปติดไว้ที่ต้นไม้	5
6. ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์	
6.1 ควรจะอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่ให้กับประชาชนได้เข้ามาใช้เป็นสถานที่บำเพ็ญกุศล	13
6.2 ควรสงเคราะห์พระภิกษุสามเณรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความสมบูรณ์แบบด้านปัจจัยเครื่องอาศัยของบรรพชิต ไม่ให้ขาดตกบกพร่อง	12
6.3 ควรจะส่งเคราะห์วัดวาอารามที่ประสบภัยและขาดแคลน และการบริจาคทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยธรรมชาติ	7

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารงานวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านการปกครอง มีข้อเสนอแนะการบริหารจัดการวัดที่มีความถี่มากที่สุด 3 อันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ควรสอดคล้องดูแลพระภิกษุสามเณรในอาวาสให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งมหาเถรสมาคม พร้อมการดูแลความเรียบร้อยภายในวัด ควรสอดคล้องดูแลคฤหัสถ์ที่มาพำนักในวัดให้ปฏิบัติตามระเบียบต่างๆของวัด และควรกำกับดูแลกิจวัตรของพระภิกษุสามเณรให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
2. ด้านการศึกษา มีข้อเสนอแนะการบริหารจัดการวัดที่มีความถี่มากที่สุด 3 อันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ควรส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาภาษาบาลีให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ควรจัดการศึกษาสายสามัญให้สอดคล้องกับการศึกษาบาลี เน้นการจัดเวลาเรียนให้เป็นระบบไม่ซ้ำซ้อนกัน และควรส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษานักธรรมอย่างต่อเนื่อง และเอาจริงกับการศึกษานักธรรม
3. ด้านการศึกษาสงเคราะห์ มีข้อเสนอแนะการบริหารจัดการวัดที่มีความถี่มากที่สุด 3 อันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ควรเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชน ได้เข้าวัดเพื่อศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และสอนธรรมศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ควรจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ และพยายามจัดการศึกษาให้เป็นระบบสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ และควรสนับสนุนการศึกษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะการตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร และเด็กนักเรียน
4. ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม มีข้อเสนอแนะการบริหารจัดการวัดที่มีความถี่มากที่สุด 3 อันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ควรออกเผยแผ่ศาสนาธรรมตามหมู่บ้าน ทูรกันดานอย่างสม่ำเสมอภาคกับชุมชนในเขตเทศบาล ควรจัดกิจกรรมการอบรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น การตอบปัญหาธรรมะ การอบรมคุณธรรม การปฏิบัติธรรมในวัดสำคัญ เป็นต้น และควรจัดกิจกรรมแสดงตนเป็นพุทธมามกะ และการจัดบวชภาคฤดูร้อน และส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. ด้านการสาธารณูปการ มีข้อเสนอแนะการบริหารจัดการวัดที่มีความถี่มากที่สุด 3 อันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ควรพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในวัดให้เป็นที่น่ารื่นรมย์มากกว่าที่เป็นอยู่ ควรเปิดโอกาสให้ชาวบ้านและชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแล

รักษาสาธารณูปการในวัด และควรมีการประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นให้เข้าร่วมในการพัฒนาสาธารณูปการ

6. ด้านการสาธารณูปการ มีข้อเสนอแนะการบริหารจัดการวัดที่มีความถี่มากที่สุด 3 อันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ควรจะอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่ให้กับประชาชนได้เข้ามาใช้เป็นสถานที่บำเพ็ญกุศล ควรสงเคราะห์พระภิกษุสามเณร ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความสมบูรณ์แบบด้านปัจจัยเครื่องอาศัยของบรรพชิต ไม่ให้ขาดตกบกพร่อง และควรจะต้องเคราะห้วัดความอารามที่ประสพภัยและขาดแคลน และการบริจาคทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยธรรมชาติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY